

ביאליק והעברית

מָטוּס
עֶרְגָּה
גַּחְלִילִית
מְזַחֶלֶת
אֹרִירִי
מְצַלְמָה

האקדמיה ללשון העברית

חיים נחמן ביאליק

י' בטבת תרל"ג – כ"א בתמוז תרצ"ד, (4 ביולי 1873–1934)

מה משותף למטוס, מצלמה, תאונה וגחלילית? כולן מילים שחודשו במוחו היצירתי של חיים נחמן ביאליק, המשורר הלאומי.

מלבד תרומתו העצומה של ביאליק לספרות ולשירה העברית, הוא היה נשיא ועד הלשון העברית ופעל ללא לאות לעידוד תחיית השפה. בין יתר פעולותיו הנמרצות בוועד הלשון נציין את המונחים הרבים שהציע בוועדות המקצועיות שהשתתף בהן בתחומים כמו טכניקה, נגינה, עבודות עץ ושמות דגים ובוועדה לשיפור הלשון.

ביאליק חידש מעל 300 מילים! (לשם ההשוואה, בן־יהודה חידש כ־220) ומלבד זאת העניק משמעות חדשה לכ־100 מילים מן המקורות.

עשרות מחידושיו של ביאליק משמשים אותנו עד היום, ובהם תְּגוּבָה, עֶרְגָּה, מְזַחֶלֶת, אֹרִירִי, רְשָׁרוֹשׁ, צְחֻקוֹק, אֲנִפּוּרִי, זְסֻנְקוֹ, יְבוּא, יְצוּא, שְׁלֶדְג, דוֹרְסָנִי, שְׁמִנוּנִי, תְּהוּמִי, וְשֵׁת, תְּוִית, שְׁנִינּוֹת.

